

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 171/2011-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. J., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1202/06 v súvislosti s rozhodovaním o jeho podaní z 19. januára 2009 a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1202/06 v súvislosti s rozhodovaním o jeho podaní z 9. marca 2009, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. J. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 30. augusta 2010 doručené dve podania J. J. (ďalej len „sťažovateľ“) označené ako „Žaloba č. 1... vec 5 Er/1202/2006... ustanovenie právneho zástupcu“ a „Žaloba č. 2... vec 5 Er/1202/2006... dovolanie“ proti Okresnému súdu Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“), pričom v oboch

podaniach označil za porušovateľa svojich práv okresný súd. Ústavný súd podľa obsahu podaní usúdil, že zámerom sťažovateľa bolo podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er 1202/06 v súvislosti s rozhodovaním o jeho podaní z 19. januára 2009 (sťažovateľ nesprávne označil toto podanie ako podanie z 19. januára 2010, pozn.) označenom ako „*Žiadosť o ustanovenie zástupcu z radov advokátov dľa O. s. p.*“, ako aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v tom istom konaní v súvislosti s rozhodovaním o jeho podaní z 9. marca 2009 označenom ako „*Dovolanie*“.

Aj keď podania sťažovateľa boli do značnej miery nezrozumiteľné, nekonzistentné a zmätočné, z ich obsahu v spojení s obsahom ústavným súdom vyžiadaného na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu bolo možné vyvodiť, že podľa sťažovateľa (v procesnom postavení povinného v exekučnej veci oprávneného Všeobecná zdravotná poisťovňa o vymoženie sumy 47,63 €) dochádza postupom okresného súdu v uvedenej exekučnej veci k porušovaniu jeho v sťažnosti označených základných práv. Podľa sťažovateľa sú jeho základné práva porušované tým, že okresný súd sa nezaoberal jeho podaním z 19. januára 2009, ktorým žiadal o ustanovenie právneho zástupcu, a to v dôsledku toho, že na toto jeho podanie nereagoval. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že okresný súd taktiež «*nerešpektoval... podanie zo dňa 09. 03. 2009 označené ako „Dovolanie“*», ktoré, ako vyplýva z pripojenej fotokópie časti tohto podania, smerovalo proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 Er 1202/2006 z 10. februára 2009.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie rozhodol vo veci samej nálezom, v ktorom vysloví, že jeho základné právo na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní v súvislosti s rozhodovaním o jeho podaní z 19. januára 2009, ako aj základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v tom istom konaní v súvislosti s rozhodovaním o jeho podaní z 9. marca 2009 boli porušené. Sťažovateľ si zároveň uplatnil úhradu trov konania pred ústavným súdom v sume 300 € a žiadal tiež o priznanie finančného zadosťučinenia v sume

132 775,67 €, a to samostatne vo vzťahu ku každému podaniu (z 19. januára 2009 a 9. marca 2009).

Sťažovateľ súčasne požiadal o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom z dôvodu jeho nepriaznivej sociálnej situácie, v ktorej sa toho času nachádza.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa názoru sťažovateľa postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, pretože mu bola

„znemožnená realizácia procesných práv odňatá možnosť obhajoby v danej veci“, ako aj jeho základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, keďže „do dnešného dňa... neobdržal na... žiadosť (podanie z 19. januára 2009, pozn.) žiadnu odpoveď čo uplynulo už 19 mesiacov!!!“, ako aj „17 mesiacov (podanie z 9. marca 2009, pozn.) a žiadna odpoveď“.

Predmetom sťažnosti je teda tvrdenie sťažovateľa, že nečinnosťou okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu z 19. januára 2009, ako aj s rozhodovaním o jeho „dovolaní“ z 9. marca 2009 dochádza k porušovaniu jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov.

II.A K namietanému porušeniu základných práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu pri rozhodovaní o podaní sťažovateľa z 19. januára 2009

Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že tak ako sa to tvrdí v sťažnosti, okresnému súdu bola 19. januára 2009 doručená žiadosť sťažovateľa o ustanovenie zástupcu z radov advokátov, na ktorú okresný súd nijako nereagoval. Okresný súd až na základe sťažnosti sťažovateľa z 27. mája 2010 podanej podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažovateľovi upovedomením z 19. júla 2010 (doručeným sťažovateľovi 22. júla 2010) okrem iného oznámil, že „vec ešte nie je právoplatne skončená a zastupovanie Vás JUDr. V. Z. naďalej trvá“.

Ako vyplýva z výroku uznesenia okresného súdu sp. zn. 5 Er 1202/2006 z 18. júna 2007, sťažovateľovi bol v označenej exekučnej veci ustanovený advokát JUDr. V. Z...

„za právneho zástupcu povinného J. J... v exekučnom konaní vedenom pred Okresným súdom vo Veľkom Kríši pod sp. zn. 5 Er/1202/2006“. Toto uznesenie nebolo okresným súdom zrušené, preto aj podľa názoru ústavného súdu právne zastúpenie sťažovateľa ustanoveným advokátom naďalej trvá, t. j. v namietanom konaní mu je poskytovaná právna pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy.

Za týchto okolností ústavný súd nezistil žiadnu takú príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy okresným súdom a skutkovým stavom popísaným sťažovateľom, ktorá by mohla po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne zakladať dôvod na vyslovenie porušenia uvedeného základného práva. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

II.B K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu pri rozhodovaní o podaní sťažovateľa z 9. marca 2009

Sťažovateľ považuje za porušenie svojho označeného základného práva to, že okresný súd „*nerespektoval... podanie zo dňa 09. 03. 2009 vec Dovolanie. Do dnešného dňa... neobdržal v tejto danej veci žiadne vyrozumie a ani žiadnu odpoveď, čiže NIČ, čo už uplynulo až 17 mesiacov...*“.

Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že sťažovateľ doručil okresnému súdu 9. marca 2009 podanie označené ako „*Dovolanie*“, ktoré smerovalo proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 Er/1202/2006 z 10. februára 2009. Týmto uznesením okresný súd zamietol námietky sťažovateľa ako povinného proti upovedomeniu o začatí exekúcie. Spis bol postúpený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, avšak tento ho vrátil okresnému súdu ako predčasne predložený spolu s poučením, ako má ďalej vo veci postupovať. Okresný súd preto predvolal sťažovateľa na informatívny výsluch na 27. máj 2009 z dôvodu odstránenia nedostatkov jeho podania z 9. marca 2009, na ktorom sťažovateľ po poučení okresným súdom uviedol, že jeho podanie z uvedeného dátumu „*je potrebné považovať za návrh na zastavenie exekúcie podľa ust. § 57 ods. 1 Exekučného poriadku*“, pričom návrh

doplní a opraví v lehote 15 dní (čo aj urobil, keď 29. mája 2009 doručil okresnému súdu avizované doplnenie podania). Okresný súd uznesením sp. zn. 5 Er/1202/2006 z 26. augusta 2009 návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Predmetné uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 22. septembra 2009. Sťažovateľ proti nemu podal 28. septembra 2009 odvolanie. Dňa 7. októbra 2009 bolo odvolanie sťažovateľa zaslané na vyjadrenie oprávnenému, ktorý sa k nemu v určenej lehote nevyjadril, preto bol spis 14. apríla 2010 postúpený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie. Krajský súd ho však vrátil okresnému súdu 2. júla 2010 bez meritórneho rozhodnutia ako predčasne predložený.

Z uvedeného postupu okresného súdu možno vyvodíť, že nezodpovedá skutočnosti tvrdenie sťažovateľa, že okresný súd „*nerespektoval*“ jeho podanie z 9. marca 2009 označené ako „*dovolanie*“. O predmetnom podaní sťažovateľa, ktoré podľa zápisnice z informatívneho výsluchu bolo potrebné považovať za návrh na zastavenie exekúcie, a nie za „*Dovolanie*“, okresný súd rozhodol a rozhodnutie aj sťažovateľovi doručil. Spis bol spolu s opravným prostriedkom, ktorý podal sťažovateľ, postúpený krajskému súdu a následne bol krajským súdom vrátený bez meritórneho rozhodnutia ako predčasne predložený. Opätovne bol krajskému súdu predložený až 22. februára 2011, keď medzitým bolo rozhodnuté o vylúčení všetkých sudcov okresného súdu z prerokovania a rozhodovania v tejto právnej veci sťažovateľa a vec bola prikázaná na rozhodnutie Okresnému súdu Žiar nad Hronom, ktorý v nej t. č. koná.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní je tiež posúdiť, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno za zjavne neopodstatnenú považovať sťažnosť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu alebo jeho rozhodnutím a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia

alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd je v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom sťažnosti (návrhom na rozhodnutie) a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti. Ústavný súd vychádzajúc z § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde a s poukazom na viazanosť petitom sťažnosti sa preto mohol zaoberať sťažnosťou v tejto časti iba v tom rozsahu, ako ho sťažovateľ vymedzil v petite sťažnosti v rámci požadovanej ústavnej ochrany, teda len v rozsahu namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy okresným súdom pri rozhodovaní o podaní sťažovateľa z 9. marca 2009.

Ústavný súd nezistil, že by namietaný postup okresného súdu signalizoval akúkoľvek možnosť vysloviť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. jeho žiadosťou o ustanovenie advokáta na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2011